

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Christen Democratisch Appel: Een interview met Wim van de Camp
Swinkels, B.

Citation

Swinkels, B. (1998). Christen Democratisch Appel: Een interview met Wim van de Camp. *Bestuurskundige Berichten*, 13(2), 12-14. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3234133>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3234133>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Christen Democratisch Appèl

Een interview met Wim van de Camp

B. Swinkels

Wie bent u en wat is uw functie?

Ik ben Wim van de Camp en Tweede Kamerlid voor het CDA sinds 3 juni 1986. Ik sta nummer elf op de kandidatenlijst. In de kamer houd ik mij vooral bezig met onderwijs en justitie. Daarnaast ben ik lid van het fractiebestuur. Ik woon in Den Haag en ben 44 jaar.

Wat vindt u van het huidige studiefinancieringsbeleid en wat wenst uw partij hier aan te veranderen?

Wij vinden het huidige beleid een verdeling van de armoede. Toen de wet in 1986 werd ingevoerd was het een rijke tijd, met grote basisbeurs en weinig lenen. Gedurende de afgelopen tien jaar is dat stelsel langzaam afgebroken, ook door het kabinet van CDA en PVDA onder Lubbers. Wat je nu ziet is dat het huidige stelsel op papier heel mooi lijkt, maar dat de bijbehorende bedragen voor studenten buitengewoon armoechtig zijn. Ik hoor in toenemende mate dat de kamerhuur meer bedraagt dan de basisbeurs. Het Paarse kabinet heeft het stelsel nog verder afgebroken met de invoering van de prestatiebeurs. Wij hebben altijd gezegd dat studenten wel met een bepaald tempo moeten studeren en daarom hebben wij de tempobeurs ingevoerd, maar wij vinden de prestatiebeurs en de gedachte eerst lenen en dan een beurs krijgen afkeurenswaardig. Verder pleiten wij in het CDA-verkiezingsprogramma voor een nieuw stelsel dat lijkt op dat van voor 1986. Wij zijn van mening dat als je als regering niet veel geld hebt dat je dat dan ook moet zeggen en niet met allerlei dure systemen moet komen. Wij kiezen voor ouderafhankelijkheid boven onafhankelijkheid, maar wij weten dat dit onder studenten niet altijd populair is. Dat is volgens ons echter wel nodig om de lagere en middeninkomens te beschermen. Bovendien willen wij naar een beursstelsel waarbij ouders die veel verdienen een basisbeurs van nul gulden krijgen voor hun kinderen. Daar stellen wij tegenover dat een deel van de kosten van de belastingen aftrekbaar zullen worden, maar dan wel volgens een vast regelsysteem waarbij bedragen voor elke studie worden vastgesteld. Hierbij mag ook geen verschil tussen universiteiten ontstaan. Tenslotte willen wij een beursstelsel voor de gehele studieduur.

Wat wilt uw partij met de OV-jaarkaart doen?

Wij vinden dat de huidige kaart kan blijven bestaan, want het is onzin om studenten de zevenenzestig gulden te geven en dan te verwachten dat ze het

daarmee redden. Men moet ook nog voor stages en andere activiteiten kunnen blijven reizen.

In Leiden is het bindend studieadvies ingevoerd. Wat vindt u van deze selectiemethode?

Daar heb ik in de Mare al eens boze uitspraken over gedaan. Wij zijn tegen een bindend studieadvies. Wij zeggen: "geef wel een studieadvies, maar laat de studenten wel zelf de keuze om verder te gaan." Tevens verwachten wij dat in de toekomst een tekort zal ontstaan aan academici. Wij zeggen: laat de studenten zelf kiezen. We hebben liever dat mensen vijf jaar over hun studie doen dan dat ze na een jaar worden weggestuurd. Het is wel een bewonderenswaardig initiatief van Leiden. Je moet er wel je nek voor uitsteken, maar wij zijn tegen een bindend studieadvies. Dus wel studieadvies, maar daarbij moet je de oplossing zoeken in meer begeleiding en niet in wegsturen. Bindend studieadvies vind ik een achterhaald concept.

In vergelijking met andere landen investeert Nederland weinig geld in het onderwijs. Wat vindt u hiervan en als uw partij in het onderwijs wil investeren, waarin wordt er dan geïnvesteerd?

Als je vergelijkt investeren wij inderdaad weinig in het onderwijs, maar als je kijkt naar de resultaten dan is het onderwijs in Nederland zeer goed. Tevens, als je de investeringen uiteenrafelt, dan zie je dat er veel in het hoger onderwijs wordt geïnvesteerd. Ten tweede, gaan wij er wat aan doen? Ja, maar niet zo veel als de OESO zou willen. De bedragen zijn veel te groot om vrij te kunnen maken. Onderwijs krijgt steeds meer een spilfunctie in de maatschappij, bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting. In ons verkiezingsprogramma krijgt onderwijs 1,25 miljard, daarvan gaat 500 miljoen naar de klassenverkleining in het basisonderwijs, 500 miljoen naar het beroepsonderwijs en 250 miljoen naar de studiefinanciering.

Wat vindt u van de spilfunctie van het onderwijs?

Hierop moet ik een klassiek CDA-antwoord geven,

want wij vinden dat een kind primair binnen het gezin moet worden opgevoed. Een kind, met name in de jongere jaren van zijn leven, heeft behoefte aan warmte en liefde. Het is gebleken dat kinderen dan vaak veel steviger in hun schoenen staan op later leeftijd. Hierbij moet je niet denken aan kneuterigheid en bekrompenheid, want wij zien het gezin in een moderne vorm en willen dat uitdragen.

Binnen de Europese Unie is er een vrij vervoer van kapitaal en arbeid, zodat er enige uniformiteit nodig is. Wat vindt uw partij van het gelijk trekken van internationale diploma's?

Ik ga ervan uit dat rond 2020 in Europa de diploma's een gelijkwaardige status zullen hebben. De diplomering en titulatuur zullen langzaam maar zeker door de Engelse worden vervangen, net als in Europa, ook met het oog op internationalisering. Politiek gezien moet men echter wel waken voor verlies van de goede cultuurelementen van Nederland en de Nederlandse taal.

Hoe ziet uw partij de positie van Nederland binnen de Europese Unie m.b.t. haar soevereiniteit?

Voortreffelijk! Dat is een zeer duidelijk antwoord. Waar ik een hekel aan heb is dat mensen als Bolkestein en Marijnissen een soort anti-Europa sfeer proberen te kweken. Bijvoorbeeld door kreten als "dan krijg je een slecht pensioen".

De Europese Unie brengt meer voordelen dan nadelen, ook al zullen wij bepaalde bevoegdheden moeten inleveren. Zaken als volksaard en cultuur pakt Europa toch niet af. We moeten er wel voor oppassen dat de Nederlandse taal en cultuur niet ten onder zullen gaan, maar Nederland staat nu op de kaart en zal dat zeker blijven. Nederlandse bedrijven investeren ontzettend veel in Europa en daardoor hebben wij enige invloed in Europa. Wij hebben er dan ook belang bij dat de monetaire unie er komt. De zwakke munten zullen op termijn in de monetaire unie moeten worden geïntegreerd om zo een goede sterke munt te creëren.

Bent u niet -net als zovele- bang voor een politieke overheersing door de as Parijs-Berlijn?

Het CDA is van nature een pro-Europa partij. Wij zijn niet bang voor een as Parijs-Berlijn, maar houden het wel goed in de gaten. Maar er komen "counterparts" bij in Europa. Sinds Blair in het Verenigd Koninkrijk is, zie je een meer op Europa gerichte koers. Ook landen als Spanje en Italië zullen meer opkomen en -samen met het Verenigd Koninkrijk- een tegenwicht vormen. Bovendien denk ik dat een as Parijs-Berlijn niet veel voor zal stellen. Als je bijvoorbeeld kijkt hoe nationalistisch de Fransen zijn dan zullen zij niet zo snel inzien dat een as hen meer oplevert.

Hoe staat uw partij tegenover een verdere uitbreiding van de EU? Of wilt u liever eerst orde op zaken stellen tussen de huidige lidstaten?

Vroeger kon je deze vraag stellen, want de samenleving is zodanig dat er steeds meer tegelijk moet worden gedaan. We kunnen landen, zoals Polen, Tsjechië en Slowakije echter niet te lang laten wachten. Dit om onrust, neo-communisme en dergelijke te voorkomen. Wat mij betreft kunnen deze landen lid worden en tegelijk kunnen wij orde op zaken stellen tussen de huidige staten die lid zijn.

Wat vindt u van het huidige asielbeleid en wat wenst u daaraan te veranderen?

Het huidige asielbeleid steunen wij als het gaat over het principiële beleid. Hiermee bedoelen wij dat er onderscheid gemaakt dient te worden tussen politieke vluchtelingen en economische vluchtelingen. De eerste moeten natuurlijk toegelaten kunnen worden als deze bonafide blijken, maar voor economische vluchtelingen moeten wij hard zijn en deze terug sturen. Wat betreft de kritiek, wij zijn het niet eens met de uitvoering van het beleid. Procedures zijn te lang en er worden te veel fouten gemaakt, bovendien wordt er te weinig uitgezet. De tragiek is dat als men wordt uitgewezen men in de illegaliteit verdwijnt. Het uitzettingsbeleid deugt dus niet.

Hoe staat uw partij in de strijd tussen milieu en economie? In het geval van bijvoorbeeld de Betuwelijn en Schiphol heeft de economie gewonnen.

Schiphol groeit, Schiphol moet groeien. Er moeten wel afdoende maatregelen worden genomen om de geluidshinder te verminderen en dergelijke, maar er is economische groei nodig om milieubescherming mogelijk te maken. Maatschappelijke groeperingen en milieubewegingen moeten echter wel kritisch blijven en de overheid scherp houden. Er is geen mogelijkheid om te kiezen, het zal samen moeten gebeuren waardoor er goede oplossingen moeten worden gevonden. Men zal bijvoorbeeld door de Betuwelijn de hoeveelheid vrachtverkeer zien verminderen. Door bijvoorbeeld een net van hogesnelheidslijnen kan men het vliegverkeer verminderen.

U was te zien in het EO actualiteiten programma "Het elfde uur". Daar sprak u over drie zaken die voor het CDA belangrijk zijn: veiligheid, zorg en wat u noemde "let een beetje op elkaar". De eerste twee zijn vrij duidelijk, maar zou u het derde een willen toelichten?

Nederland is een mooi land maar er is sprake van zogeheten "cocooning", d.w.z. men komt thuis, doet de gordijnen dicht en sluit zich als het ware op. Wij van het CDA zijn erg voor sociale samenhang. Wij doen dat om de samenleving bij elkaar te houden. Als

voorbeeld noem ik maar het feit dat mijn werkster laatst bij mij kwam met het verhaal dat ze bij haar vorige werkgever niet naar binnen kon, omdat deze was gevallen en urenlang bewusteloos in huis lag. Dat bedoel ik met op elkaar letten.

Na het horen van de eis van de officier van justitie tegen de verdachten van de dood van Mijndert Tjoelker rezen er meteen stemmen op om de wetgeving m.b.t. collectieve straffen te herzien. Wat is uw standpunt hierover?

De Socialistische Partij

C. Behr

Dit verkiezingsjaar zal volgens de Socialistische Partij (SP) het 'Jaar van de tomaat' worden. Het jaar waarin de SP op landelijk niveau echt zal 'doorbreken'. Vertaald naar aantal Tweede Kamerzetels zal de SP volgens de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen van dit jaar groeien van 2 naar 6 zetels. Hiermee komt de succesvoorspelling steeds dichterbij. Een interview met Harry van Bommel, SP-gemeenteraadslid in Amsterdam en vijfde op de lijst voor de Tweede Kamer.

Uw lijsttrekker, dhr Marijnissen noemt de SP linkser dan links. Wat maakt de SP nu eigenlijk zo anders dan andere 'linkse' partijen?

Wij zijn echt socialistisch. Wij willen dat de overheid meer invloed heeft op de economische processen in Nederland. dat de overheid van bedrijven meer kan vragen. Niet alleen in financiële zin, maar ook dat de overheid meer zou moeten kunnen zeggen over wat er wel en niet geproduceerd wordt. En dat we daarbij rekening moeten houden met het milieu, het algemeen belang, dat is echt nodig. De overheid moet echte invloed hebben. Zo kan ze dan ook een echt werkgelegenheidsbeleid voeren. Dat kan deze overheid niet. Vandaar dat we nu sinds jaar en dag met massawerkloosheid geconfronteerd worden.

Wat zijn de belangrijkste punten uit het verkiezingsprogramma van de SP?

Naast wat ik net noemde zijn dat grondrechten in de sfeer van huisvesting. Grondrechten in de sfeer van gezondheid. Gezondheidszorg moet toegankelijk zijn voor iedereen, geen voorrang voor mensen met veel geld. Ook onderwijs moet voor iedereen toegankelijk zijn. Wat er nu ontstaat is dat kinderen met ouders uit de hogere inkomensklassen een voordeel hebben. Ze kunnen naar betere basisscholen, waar ze een hogere ouderbijdrage vragen en daardoor beter onderwijs kunnen bieden. Dat zijn denk ik de vier, vijf kernpunten.

Wij zijn ervoor om de wetgeving hierover aan te passen. De overheid moet ook duidelijke signalen aan de jeugd geven. Het "zero tolerance" beginsel is hiervan een mooi voorbeeld. Straffen mogen in bepaalde gevallen keihard zijn en boetes hoog.

Bob Swinkels
Student Bestuurskunde in Leiden

Wat wil de SP precies met het hoger onderwijs in termen van de studiefinanciering, OV-jaarkaart?

Eerst algemeen: wij willen een drastische verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, vanaf de basisschool. Bijvoorbeeld door verdergaande klassenverkleining en taakverlichting van de docenten. En wij vinden dat er meer geld moet worden besteed aan het onderwijs. Onderwijs is nu zo'n 17 procent van de rijksbegroting, dat zou veel meer moeten zijn. Bij het hoger onderwijs willen wij de studiefinanciering zoals dat er nu is afschaffen en komen tot een nieuwe studiefinanciering waarbij er sprake is van studieloon, zonder collegegelden. Een studieloon dat voldoende is om van te studeren, dus je boeken te betalen en te voorzien in de kosten van levensonderhoud. Het huidige stelsel van studiefinanciering is volkomen failliet: je kunt van een basisbeurs voor thuiswonenden niet eens het collegegeld betalen. Ik denk dat er nog maar weinig mensen zijn die zeggen dat dit stelsel nog de moeite waard is. Verder willen we binnen het hoger onderwijs doorgaan met de verbetering van de studeerbaarheid van programma's betere begeleiding waardoor studenten binnen vier of vijf jaar hun studie kunnen afronden en niet zoals dat nu het geval is mensen door hun studie heen jagen. Ik denk dat mede daardoor studenten nu kiezen voor korte en gemakkelijke programma's terwijl ik liever zie dat studenten worden uitgedaagd binnen hun studie en durven risico's te nemen.

Betekent dit dat een stap naar het buitenland, in de vorm van uitwisselingen?

Ja, dat kan allemaal veel beter. Maar ook een verbetering van het aanzien van Nederlandse studies door het buitenland. Want we hoeven ons niet te schamen voor wat er in Nederland aan de hogescholen en universiteiten gebeurt. Ik denk dat er meer gekeken moet worden naar de inhoud van studies zodat er internationaal meer inzicht ontstaat over wat een Nederlandse afgestudeerde student waard is. Dat duidelijk wordt dat een Nederlandse rechtenstudent kan meconcurreren met een student uit Frankrijk of Groot-Brittannië.

En het beursenstelsel?

Ik denk dat het beursenstelsel wel voldoet. Ik weet alleen niet of een student wel genoeg gestimuleerd wordt om in het buitenland te gaan studeren. Op het moment dat het goed gebeurt zal het nodig zijn om programma's uit te breiden.

We hebben het nu over studeren in het buitenland, in andere landen van de EU. Wat vind de SP in het algemeen van de positie van Nederland binnen de EU?

Wij zijn voor internationale samenwerking, maar tegen het opheffen van Nederland als soevereine staat. En dat gaat toch een beetje gebeuren. We gaan steeds meer macht overdragen aan Brussel, steeds meer bevoegdheden. Dat vinden wij een slecht zaak omdat er een democratisch gat is. Sowieso is de Europese politiek minder democratisch dan de parlementaire democratie die wij in Nederland kennen, door de macht van de Europese Commissie bijvoorbeeld. Verder vinden we dat d.m.v. de structuurfondsen op een beetje onzinnige manier met middelen wordt omgesprongen.

We zijn ook geen voorstander van een muntunie. Daar zien we geen winst in voor de Nederlandse bevolking of voor de volken van Europa. want we zien dat onder het juk ervan landen allerlei bezuinigingsvoorzieningen treffen om aan de voorwaarden voor de muntunie maar te kunnen halen.

De buitenlandse politiek. Een actueel voorbeeld is de mogelijkheid in samenwerking met de VS een fregat te sturen richting Irak. Vind SP dat Ne-

derland zich in zo'n buitenlands conflict kan mengen?

Wij vinden dat sowieso alle landen heel terughoudend moeten zijn wat betreft het ingrijpen in regionale en interne conflicten. Algerije is zo'n voorbeeld waarbij veel mensen roepen 'ingrijpen,ingrijpen!'. Landen moeten daar heel terughoudend in zijn want het resultaat van ingrijpen, met of zonder geweld, is ook vaak alleen maar een opgelegde vrede. Op het moment dat wij daar dan weer weggaan slaan ze elkaar de hersens weer in, daar schiet je niet veel mee op. De diplomatieke weg is de beste weg denken wij. Eventueel kun je dat met economische druk nog vergroten. Maar ook daar moet je oppassen omdat je daar in veel gevallen op de eerste plaats de bevolking zelf mee hebt en niet de elites. Daarnaast lijken vreedafdwingende VN-missies, waarbij je gewapend een land binnen gaat om daar eens even orde op zaken te stellen, bijna per definitie tot verslechtering van de situatie te leiden. Ook in voormalig Joegoslavië zie je dat.

De SP lijkt toch al niet zo'n voorstander van de 'Amerikaanse manier'...?

Nee. Wij bekritisieren de VS scherp omdat ze daar al te gemakkelijk denken in het Midden-Oosten of waar dan ook even orde op zaken te moeten stellen. We zijn ongelukkig met de dominante rol van de VS binnen de Navo. Het kan niet zo zijn dat Nederlandse troepen zo maar ergens worden ingezet. Dat moet eerst door het parlement worden besproken.

Conflicten elders leiden vaak tot en vluchtelingenstroom. Wat vind de SP van het huidige asielbeleid?

Er is in Nederland een restrictief toelatingsbeleid, wat inhoud dat er gekeken wordt naar hoe de situatie is in het land van herkomst, om te kijken of de asielaanvraag gerechtvaardigd is of niet. Wij vinden echter dat dit beter moet gebeuren. Met name de kwestie Iran. Daar is voor ons wel duidelijk dat mensen die daar vandaan komen asiel moeten krijgen, omdat de situatie niet veilig is. Van economische vluchtelingen zijn we geen voorstander. Ook van een zgn. 'quotum' niet. Je kunt niet tegen een politiek vluchteling zeg-

